

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

DAMPİNG SORUŞTURMASI
BİLGİLENDİRME RAPORU

FİNLANDİYA, RUSYA FEDERASYONU, POLONYA
VE BREZİLYA MENŞELİ
METREKARE AĞIRLIĞI 175 GRAMI GEÇMEYEN
BEYAZLATILMAMIŞ KRAFTLAYNER KÂĞITLAR

Bu rapor; 30/10/2016 tarihli ve 29873 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine ilişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/46) ile Finlandiya, Rusya Federasyonu, Polonya ve Brezilya menşeli 4804.11.11.10.00, 4804.11.15.10.00, 4804.11.90.10.11 ve 4804.11.90.10.12 gümrük tarife istatistik pozisyonları altında yer alan “metrekare ağırlığı 175 gramı geçmeyen beyazlatılmamış birincil elyaf yüzey (kraftlayner) kâğıtlar”a yönelik olarak başlatılan dumping soruşturmasına ilişkin bilgi, bulgu ve tespitleri içermekte olup, söz konusu soruşturma neticesinde alınan karara ilişkin 19/4/2018 tarihli ve 30396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: 2018/12) hukuken bir parçasıdır.

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Soruşturma

(1) Yerli üretici OYKA Kâğıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. (OYKA) tarafından yapılan başvuru üzerine, soruşturmanın başlangıç tarihi itibarıyla 4804.11.11.10.00, 4804.11.15.10.00 ve 4804.11.90.10.00 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında yer alan “metrekare ağırlığı 175 gramı geçmeyen beyazlatılmamış kraftlayner kâğıtlar”ın Finlandiya, Rusya Federasyonu, Polonya ve Brezilya menşeli olanlarına yönelik olarak 30/10/2016 tarihli ve 29873 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine ilişkin 2016/46 sayılı Tebliğ ile bir dumping soruşturması başlatılmıştır.

(2) Söz konusu soruşturma, 19/4/2018 tarihli ve 30396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/12) ile tamamlanmıştır.

1.2 Yerli üretim dalının temsili

(1) Başvuru aşamasında sunulan delillerden, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri çerçevesinde OYKA’nın yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu tespit edilmiş olup soruşturma sırasında bu durumu değiştirecek bir bulguya ulaşılmamıştır. Bu kapsamda, OYKA firması bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.3 Soruşturma dönemi ve zarar tehdidi inceleme dönemi

(1) Damping belirlenmesi için 1/1/2016-30/6/2016 dönemi, soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlenmelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 2014-2016 yılları arasındaki ilk 6 aylık dönemler zarar tehdidi inceleme dönemi olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte zarar analizinin nesnel ve bütünsel biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl ayrıca incelenmiştir.

1.4 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından bilinen soruşturma konusu ülkelerdeki üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye’de yerleşik ithalatçılara ve ayrıca soruşturmaya konu ülkelerde yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilebilmesini teminen Finlandiya, Rusya Federasyonu, Polonya ve Brezilya’nın Ankara’daki Büyükelçilikleri ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonuna soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü
Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen ve kendisine soru formu gönderilmiş olan firmaların 12 tanesinden cevap alınmıştır.

(6) Soruşturma konusu ürünün üretici/ihracatçılarından Finlandiya’da mukim Stora Enso OYJ (Stora), Rusya Federasyonu’nda mukim Ilim Group Joint Stock Company (Ilim Group), Polonya’da mukim Mondi Swiecie S.A. (Mondi) ve Brezilya’da mukim Klabin S.A. (Klabin) firmaları üretici/ihracatçı soru formuna yanıt vermişlerdir.

(7) Rusya Federasyonu’nda mukim Arkhangelsk Pulp and Paper Mill JSC ise soru formu cevabının ekte bulunduğunu ifade eden bir dilekçeyi soru formu cevaplarının Genel Müdürlüğe iletilmesi için süre uzatımı dâhil tespit edilen son tarihten sonra paylaşmış; ancak, söz konusu dilekçenin ekinde imzalı matbu herhangi bir soru formu cevabının yer almadığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, anılan firmanın Yönetmeliğin 26 ncı maddesi çerçevesinde işbirliğinde bulunmadığına kanaat getirilmiştir.

(8) Ayrıca, soruşturma konusu ürünün tacirlerinden İsviçre’de mukim Ilim Trading S.A., Avusturya’da mukim Mondi Paper Sales GmbH ve Central National Gottesman Europe GmbH, İsveç’te mukim Korab International AB ve Kanada’da mukim Perichem Trading Inc. firmalarından da tacir soru formuna yanıt alınmıştır.

(9) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren “nihai bildirim raporu” soruşturma sırasında işbirliğinde bulunan ithalatçılara, üretici/ihracatçılara, yerli üreticiye ve soruşturma konusu ülkelerin Ankara’daki Büyükelçilikleri ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonuna iletilmiştir. Tüm ilgili taraflara nihai bildirimle ilişkin görüş bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır.

(10) Nihai bildirim sonrasında, tarafların nihai bildirimle ilişkin görüş ve savlarını sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla 1 Şubat 2018 tarihinde kamu dinleme toplantısı düzenlenmiştir.

(11) Tarafların soruşturma boyunca ve nihai bildirim raporu sonrasında ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden soruşturma kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.5 Yerinde doğrulama soruşturmaları

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalı ve Polonya’da mukim üretici/ihracatçı Mondi ile Rusya Federasyonu’nda mukim üretici/ihracatçı Ilim Group firmaları nezdinde yerinde doğrulama soruşturmaları gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, soruşturmanın başlangıç tarihi itibarıyla 4804.11.11.10.00, 4804.11.15.10.00 ve 4804.11.90.10.00 GTİP'leri altında yer alan "metrekare ağırlığı 175 gramı geçmeyen beyazlatılmamış birincil elyaf yüzey (kraftlayner) kâğıtlar"dır. 4804.11.90.10.00 GTİP'i, 2017 yılı İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde yapılan değişiklik neticesinde 4804.11.90.10.11 ve 4804.11.90.10.12 şeklinde düzenlenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürün, selüloz hamuru ve atık kâğıt hamurundan üretilmektedir. Ürünün üretiminde kullanılan başlıca diğer hammaddeler karbondioksit, sülfürik asit, sodyum sülfat, kostik, sönmemiş kireç gibi kimyasal maddelerdir. Ağırlıklı olarak çam ağacından oluşan kâğıtlık odunlar, yongalama ve selüloz üretim sürecinden geçmekte ve kâğıt hamuru elde edilmektedir. Atık kâğıtlardan elde edilen atık kâğıt hamuru ile karıştırılarak hamur hazırlama ve öğütme işlemlerinden sonra kâğıt makinasında istenilen gramajda kâğıt olarak üretilip muhtelif ebatlarda kesilerek bobin halinde ambalajlanmaktadır. Ürünün teknik sınıflandırması, metrekare ağırlıklarına göre yapılmaktadır.

(3) Şikâyet konusu kâğıtlar, ağırlıklı olarak oluklu mukavva üretiminde ve ambalaj sektöründe kullanılmaktadır.

(4) Soruşturma konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup, uygulamaya esas olan yürürlükteki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde (TGTC) yer alan GTİP ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (No: 2018/12) 4 üncü maddesinde yer alan tablodaki eşya tanımıdır. Önleme tabi ürünün yürürlükteki TGTC'de yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler uygulamaya engel teşkil etmez.

2.2 Benzer ürün

(1) Yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan kraftlayner kâğıtların teknik ve fiziki özellikleri, temel kullanım alanları ve tüketici algılaması gibi hususlar başta olmak üzere soruşturma konusu ürün ile benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle, söz konusu ürünler Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürün olarak kabul edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel niteliklidir ve bilgilendirme amacını taşımaktadır

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Genel Açıklamalar

(1) Finlandiya'da mukim Stora, Rusya Federasyonu'nda mukim Ilim Group, Polonya'da mukim Mondi ve Brezilya'da mukim Klabin firmalarının üretici/ihracatçı soru formuna verdikleri cevaplar damping marjına yönelik hesaplamada değerlendirilmiştir.

3.2 Normal değer belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince, soru formuna yanıt veren üretici/ihracatçı firmanın menşe ülkesindeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağı belirlenmesi için genel ve ürün tipleri bazında temsil testi uygulanmıştır. Buna göre, benzer mal satışlarının miktar bazında Türkiye'ye satışlarının %5'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde normal değer, normal ticari işlem çerçevesinde kabul edilen iç piyasa satışları esasında, aksi halde oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmiştir.

(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince, soru formuna yanıt veren üretici/ihracatçı firmanın menşe ülkesindeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağı belirlenmesi için ürün tipleri bazında normal ticari işlem testi uygulanmıştır. Buna göre normal değer;

a) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının ağırlıklı ortalama birim maliyetinin üzerinde olduğu durumlarda;

1) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde, soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen tüm iç piyasa satış işlemlerinin (kârlı ya da kârsız) ağırlıklı ortalaması esasında,

2) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'inden daha azını oluşturması halinde ise soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen yalnızca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmiştir.

b) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının, ağırlıklı ortalama birim maliyetinin altında olması halinde normal değer, soruşturma dönemi boyunca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmiştir.

c) Benzer ürünün tip bazında kârlı satış işlemi olmaması halinde normal değer, oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmiştir.

(3) İşbirliğine gelen üretici/ihracatçı firma için Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince iç piyasa satışlarının esas alındığı hallerde normal değer, menşe ülkenin iç pazarında benzer ürün için normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatlar esasında belirlenmiştir.

(4) Oluşturulmuş normal değer, soru formuna yanıt veren üretici/ihracatçı firmalardan tip bazında temin edilen benzer ürünün üretim maliyeti ile satış, genel ve idari giderler ile finansman giderine, Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükmüne göre, normal ticari işlemler çerçevesinde makul bir kâr oranının eklenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) İhraç fiyatı, Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı temelinde tespit edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, ilgili taraflarca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlardan belgelendirilen, uygulanabilir ve haklı görülenler için ayarlamalar yapılmıştır.

3.5 Damping marjları

(1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjları, normal değer ile ihraç fiyatlarının ağırlıklı ortalamalarının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel nihai bildirimlerinde kapsamlı ve ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

(2) Klabin firması nihai bildirim raporu sonrasında Genel Müdürlüğe sunmuş olduğu görüşlerinde, damping marjı hesaplamasında iki adet vergi türünün (PIS ve COFINS) firmanın iç piyasa satışlarına ilişkin fatura değerlerinden düşülmesini talep etmiştir. Söz konusu vergi türlerinin ticari fatura üzerinden takip edilemediği görülmekle beraber, Klabin firması tarafından iletilen evrakın incelenmesi neticesinde ödendiği ve tahsil edildiği ifade edilen vergilerin mahsuplaşma yoluyla ileriye dönük bir vergi kredisi gibi işlediği ve bu vergilerin esasen doğrudan işçilerin sosyal haklarına yönelik harcamalara özgülendiği değerlendirilmiştir. Diğer taraftan söz konusu verginin matrahını, ticari faturada gösterilen ürünün satış değerinin değil firmanın tüm satış satılarından elde ettiği gelirlerin oluşturduğu firma tarafından bu vergi türlerine yönelik iletilen mevzuat hükümlerinde tespit edilmiştir. Bu itibarla, söz konusu vergilerin bu nitelikleri dikkate alındığında fatura ve işlem temelinde net satış değerinin tespit edilmesine yönelik kullanılamayacağı değerlendirilmiştir. Diğer taraftan, her ne kadar ticari fatura üzerinde bu vergilerin takibi mümkün olmasa dahi, bu vergilerin esasen bir maliyet unsuru olduğu ve firmanın soru formu cevaplarında sunduğu Kar/Zarar tablosunda yer alan soruşturma döneminde yapılan iç piyasa satışlarına ait satış ve genel idari gider kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine kanaat getirilmiştir. Bu amaçla mezkûr vergi türlerinin değerinin aynı satışlara ilişkin satış ve genel idari giderler değeri içerisindeki yüzdesel oranı, firmanın ürün kodlarına göre düzenlenen birim maliyet tablosunda birim satış ve genel idari giderlerin hesaplanmasında kullandığı yüzdesel orandan düşürülmüştür.

(3) Klabin firmasının, ürün tipi temelinde oluşturulan maliyet tablosunun (ICUM) yeniden düzenlenmesi talebi, iç piyasa satışlarına ilişkin yurt içi taşıma, yurt içi sigorta, kalite talebi ayarlamalarının yeniden değerlendirilmesi; ihraç satışlarına ilişkin yurt içi taşıma, yurt içi sigorta ve elleçleme ayarlamalarının yeniden değerlendirilmesi talebi ile vadeli satışlara ilişkin kredi maliyeti hesaplanması talebi dikkate alınmıştır.

(4) Stora firması nihai bildirim raporu sonrasında Genel Müdürlüğe sunmuş olduğu görüşlerinde, damping marjının hesaplanmasında Dünya Ticaret Örgütü Anti-damping Anlaşması (ADA)'nın 2.2.1.1. maddesi kapsamında maliyetlerde, işletmeye başlama faaliyetleri göz önünde bulundurularak ayarlama yapılmasını talep etmiştir. Firmanın soru formu cevaplarına ilişkin olarak hazırlanan eksiklik raporu sonrasında sunmuş olduğu maliyetler çerçevesinde işletmeye başlama faaliyetlerine ilişkin maliyet ayarlaması değerlendirmeye alınmıştır.

(5) Ilim Group firması nihai bildirim raporu sonrasında Genel Müdürlüğe sunmuş olduğu görüşleri kapsamında, iç piyasa satışlarına ilişkin yurt içi taşıma ayarlaması yeniden değerlendirilmiştir. Ayrıca, vadeli iç piyasa satışlarına ilişkin kredi maliyeti ayarlaması, yıllık sözleşmelerinde vadeli satışlara ilişkin hüküm bulunan müşterilere yapılan satışlar bakımından yeniden değerlendirilmiştir.

(6) CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları, Stora firması için %60,66, Ilim Group firması için %5,46, Mondi firması için ise %16,12 ve Klabin firması için ise %5,27 oranlarındadır.

(7) Diğer taraftan, soruşturma konusu ülkelerde mukim ve üretici/ihracatçı soru formunu yanıtlayan firmalar dışında kalan diğer firmalar için damping marjları incelenmiştir. Yapılan incelemede, üretici/ihracatçı soru formunu yanıtlayan firmalar için hesaplanan bireysel damping marjını geçen ilk marj oranının, bazı firmalar için hesaplanan bireysel damping marjına çok yakın olduğu ve bu nedenle soruşturma kapsamında işbirliğinde bulunma durumunu anlamsız kılacak nitelikte olduğu değerlendirilmiştir. Soruşturma konusu ürünün alt tipleri bağlamında, üretici/ihracatçı soru formunu yanıtlayan firmalar tarafından en fazla ihraç edilen birinci ve ikinci ürün tipleri için tespit edilen damping marjlarının ise tüm soruşturma konusu ülkeler diğer firmaları için aynı yöntemi izlemeye elverişli olmadığı görülmüştür. Bu çerçevede, soruşturma konusu ülkelerde mukim diğer firmalar için, üretici/ihracatçı soru formunu yanıtlayan firmalar tarafından sunulan veriler kapsamında ürün tipi bazında en yüksek damping marjı oranları belirlenmiştir. Bu bağlamda, diğer firmalara yönelik hesaplanan damping marjları Finlandiya için CIF bedelin %74,65'i, Rusya Federasyonu için CIF bedelin %26,64'ü, Polonya için CIF bedelin %31,46'sı ve Brezilya için ise CIF bedelin %20,20'si oranlarındadır.

4. ZARAR TEHDİDİNE İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 İthalatın hacmi ve gelişimi

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın hacminde mutlak anlamda ya da Türkiye tüketimine oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenmiştir. İthalat verileri incelenirken, esas olarak soruşturma dönemiyle eş yönlü olarak 2014-2016 dönemindeki yılların ilk 6 ay verileri dikkate alınmış, zarar analizinin bütünselliğini sağlamak amacıyla 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl ayrıca incelenmiştir.

4.2 Ürünün genel ithalatı

(1) Soruşturma konusu kraftlayner kâğıtların 2014 (ilk 6 ay) döneminde miktar olarak 126.058.857 Kg olan ithalatı, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 143.738.216 Kg'ye yükselmiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 111.946.077 Kg'ye düşmüştür. Değer olarak bakıldığında ise 2014 (ilk 6 ay) döneminde 81.589.644 ABD Doları olarak gerçekleşen genel ithalat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 86.891.781 ABD Dolarına yükselirken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 59.361.407 ABD Dolarına gerilemiştir.

(2) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise 2014 (ilk 6 ay) döneminde 0,65 ABD Doları/Kg olan fiyat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 0,60 ABD Doları/Kg 'ye, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise keskin bir düşüşle 0,53 ABD Doları/Kg'ye gerilemiştir.

(3) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatının 2014-2016 dönemindeki yıllık gelişimi incelendiğinde, 2014 yılında miktar temelinde 276.402.045 Kg olan genel ithalat, 2015 yılında 250.494.218 Kg'ye, 2016 yılında ise 214.333.557 Kg'ye düşmüştür. Değer olarak ise, 2014 yılında 176.673.085 ABD Doları olarak gerçekleşen genel ithalat, 2015 yılında 149.410.571 ABD Dolarına, 2016 yılında ise 109.407.343 ABD Dolarına gerilemiştir.

(4) Genel ithalatın ortalama birim fiyatlarının yıllık gelişimi incelendiğinde ise, 2014 yılında 0,64 ABD Doları/Kg olan ithalat birim fiyatı, 2015 yılında 0,60 ABD Doları/Kg'ye, 2016 yılında ise 0,51 ABD Doları/Kg'ye düşmüştür.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkelerden ithalatı

(1) Finlandiya'dan 2014 (ilk 6 ay) döneminde kraftlayner kâğıt ithalatı gerçekleştirilmezken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 128.144 Kg ithalat gerçekleştirilmiş ve söz konusu ithalat 2016 (ilk 6 ay) döneminde kayda değer bir şekilde artarak 20.951.371 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında ise bahse konu ülkeden 2015 (ilk 6 ay) döneminde 93.064 ABD Doları değerinde gerçekleşen ithalat, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 10.933.932 ABD Doları'na yükselmiştir. Söz konusu ithalatın birim fiyatları incelendiğinde ise 2015 (ilk 6 ay) döneminde 0,73 ABD Doları/Kg olan birim fiyat, 2016 (ilk 6 ay) döneminde önemli bir oranda düşerek 0,52 ABD Doları/Kg'ye gerilemiştir. Finlandiya'nın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı ise 2015 – 2016 (ilk 6 ay) dönemleri için sırasıyla %0,1 ve %18,7'dir.

(2) Finlandiya'dan 2014 yılının tamamında kraftlayner kâğıt ithalatı gerçekleştirilmezken, 2015 yılında 1.184.209 Kg olarak gerçekleşen ithalat, 2016 yılında 23.419.392 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak incelendiğinde ise, 2015 yılında 597.922 ABD Doları olan söz konusu ülke menşeli ithalat, 2016 yılında 12.189.891 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bahse konu ülkeden yapılan ithalatın birim fiyatları incelendiğinde, 2015 yılında 0,50 ABD Doları/Kg olan birim fiyat, 2016 yılında 0,52 ABD Doları/Kg'ye yükselmiştir. Finlandiya'nın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı ise 2015 yılında %0,5 iken 2016 yılında %10,9'a yükselmiştir.

(3) Rusya Federasyonu'ndan gerçekleştirilen soruşturma konusu ürün ithalatına bakıldığında, söz konusu ülkeden 2014 (ilk 6 ay) döneminde miktar bazında 9.995.175 Kg olarak gerçekleştirilen ithalat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 17.329.097 Kg'ye, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 19.112.161 Kg'ye yükselmiştir. Değer temelinde ise bahse konu ülkeden 2014 (ilk 6 ay) döneminde 6.583.266 ABD Doları, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 10.543.496 ABD Doları, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 11.092.516 ABD Doları değerinde ithalat gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ithalatın birim fiyatları incelendiğinde ise, 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde sırasıyla, 0,66 ABD Doları/Kg, 0,61 ABD Doları/Kg ve 0,58 ABD Doları/Kg olarak gerçekleştiği görülmektedir. Rusya Federasyonu'nun genel ithalat içinde miktar temelindeki payı 2014 (ilk 6 ay) döneminde %7,9 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde %12,1'e, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise %17,1'e yükselmiştir.

(4) Rusya Federasyonu'ndan, 2014 yılının tamamında 21.388.532 Kg ithalat gerçekleştirilirken, bu miktar 2015 yılında 41.114.438 Kg'ye, 2016 yılında ise 44.206.141 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında ise, 2014 yılında 13.675.599 ABD Doları olarak gerçekleşen ithalat, 2015 yılında 25.199.997 ABD Dolarına yükselmiş; 2016 yılında ise 24.520.931 ABD Dolarına gerilemiştir. Bahse konu ülke menşeli ithalatın birim fiyatları incelendiğinde ise, 2014-2016 arasındaki yıllarda sırasıyla 0,64 ABD Doları/Kg, 0,61 ABD Doları/Kg ve 0,55 ABD Doları/Kg

olarak gerçekleştirildiği görülmektedir. Rusya Federasyonu menşeli ithalatın genel ithalat içindeki payı, 2014 yılında %7,7, 2015 yılında %16,4, 2016 yılında ise %20,6 olarak gerçekleşmiştir.

(5) Polonya'dan 2014 (ilk 6 ay) döneminde miktar bazında 6.737.674 Kg ithalat gerçekleştirilirken, söz konusu miktar 2015 (ilk 6 ay) döneminde 5.229.517 Kg'ye düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 9.633.405 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında, Polonya'dan 2014 (ilk 6 ay) döneminde 4.581.881 ABD Doları, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 2.917.742 ABD Doları, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 5.364.783 ABD Doları değerinde ithalat gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ülkeden yapılan ithalatın birim fiyatı 2014 (ilk 6 ay) döneminde 0,68 ABD Doları/Kg iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 0,558 ABD Doları/Kg'ye; 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 0,557 ABD Doları/Kg'ye gerilemiştir. Polonya'nın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı, 2014 – 2016 (ilk 6 ay) döneminde sırasıyla %5,3, %3,6 ve %8,6 olmuştur.

(6) Polonya'dan 2014 yılının tamamında 9.830.965 Kg olarak gerçekleşen soruşturma konusu ürün ithalatı, 2015 yılında 8.730.291 Kg'ye düşmüş, 2016 yılında ise 14.295.538 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak incelendiğinde ise, söz konusu ülkeden 2014 yılında 6.563.751 ABD Doları değerinde ithalat gerçekleştirilirken, 2015 yılında 4.964.804 ABD Doları, 2016 yılında 7.855.082 ABD Doları ithalat gerçekleştirilmiştir. Bahse konu ülkeden yapılan ithalatın birim fiyatlarına bakıldığında, 2014 yılında 0,67 ABD Doları/Kg, 2015 yılında 0,57 ABD Doları/Kg, 2016 yılında 0,55 ABD Doları/Kg olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu ülke menşeli ithalatın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı ise 2014-2016 dönemindeki yıllarda sırasıyla %3,6, %3,5 ve %6,7 olarak gerçekleşmiştir.

(7) Brezilya'dan gerçekleştirilen kraftlayner kâğıt ithalatı, 2014 (ilk 6 ay) döneminde miktar bazında 4.827.984 Kg iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 3.978.676 Kg'ye düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 7.345.536 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak 2014 (ilk 6 ay) döneminde 3.243.955 ABD Doları olarak gerçekleşen ithalat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 2.462.013 ABD Dolarına gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 4.081.585 ABD Dolarına yükselmiştir. Bahse konu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın birim fiyatları 2014 – 2016 (ilk 6 ay) döneminde sırasıyla 0,67 ABD Doları/Kg, 0,62 ABD Doları/Kg, 0,56 ABD Doları/Kg olarak gerçekleşmiştir. Brezilya'nın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı, 2014 (ilk 6 ay) döneminde %3,8 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde %2,8'e düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise %6,6'ya yükselmiştir.

(8) Brezilya'dan gerçekleştirilen soruşturma konusu ürün ithalatı, 2014 yılının tamamında miktar temelinde, 8.963.087 Kg olarak gerçekleşmiş, 2015 yılında 9.360.552 Kg'ye, 2016 yılında ise 12.722.260 Kg'ye yükselmiştir. Değer olarak, 2014 yılında 5.885.355 ABD Doları olarak gerçekleşen ithalat, 2015 yılında 5.702.132 ABD Dolarına gerilemiş, 2016 yılında ise 6.833.277 ABD Dolarına yükselmiştir. Brezilya'dan yapılan ithalatın birim fiyatları 2014-2016 dönemindeki yıllarda sırasıyla 0,66 ABD Doları/Kg, 0,61 ABD Doları/Kg ve 0,54 ABD Doları/Kg olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ülke menşeli ithalatın genel ithalat içindeki payı 2014 yılında %3,2 iken, 2015 yılında %3,7'ye ve 2016 yılında %5,9'a yükselmiştir.

4.4 Ürünün üçüncü ülkelerden ithalatı

(1) Soruşturma konusu ülkeler haricindeki ülkeler menşeli ithalatın gelişimi incelendiğinde, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 104.498.024 Kg olan ithalat miktarının, 2015 (ilk 6 ay) döneminde

117.072.782 Kg'ye yükseldiği, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise önemli bir düşüşle 54.903.604 Kg'ye gerilediği görülmektedir. Değer olarak bakıldığında ise söz konusu ithalat 2014 (ilk 6 ay) döneminde 67.180.542 ABD Doları olarak gerçekleşirken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 70.875.466 ABD Doları'na yükselmiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 27.888.591 ABD Doları'na düşmüştür. Söz konusu ithalatın birim fiyatları 2014 – 2016 (ilk 6 ay) döneminde sırasıyla 0,64 ABD Doları/Kg, 0,61 ABD Doları/Kg ve 0,51 ABD Doları/Kg olmuştur. Üçüncü ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı, 2014 (ilk 6 ay) döneminde %82,9 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde %81,4'e, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise %49'a düşmüştür.

(2) Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen soruşturma konusu ürün ithalatı 2014 yılının tamamında 236.219.461 Kg iken, 2015 yılında 190.104.728 Kg'ye, 2016 yılında ise 119.690.226 Kg'ye gerilemiştir. Değer olarak incelendiğinde ise 2014 yılında 150.548.380 ABD Doları, 2015 yılında 112.945.716 ABD Doları ve 2016 yılında 58.008.162 ABD Doları olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bahse konu ülkelere yapılan ithalatın birim fiyatları 2014 yılında 0,64 ABD Doları/Kg, 2015 yılında 0,59 ABD Doları/Kg, 2016 yılında ise 0,48 ABD Doları/Kg olarak gerçekleşmiştir. Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın genel ithalat içindeki payı incelendiğinde, 2014-2016 dönemindeki yıllarda sırasıyla 85,5%, 75,9% ve 55,8% olarak gerçekleştiği görülmektedir.

4.5 Türkiye toplam benzer mal tüketimi ve pazar payları

(1) Soruşturma konusu ithalatın nispi olarak gelişimini görebilmek için, soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payları incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili dönemlerde Türkiye toplam benzer mal tüketimi elde edilmiştir. Söz konusu yurt içi satış miktarlarının ve soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalat miktarının toplam tüketime oranlanmasıyla da pazar payları hesaplanmıştır.

(2) Buna göre, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan yurt içi tüketim endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 112'ye çıkarken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 96'ya düşmüştür. Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak kabul edildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 82'ye gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 185'e yükselmiştir. Finlandiya'nın pazar payı endeksi 2015 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim iken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 19.078'e yükselmiştir. Rusya Federasyonu'nun 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan pazar payı endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 155'e, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 199'a yükselmiştir. Polonya'nın pazar payı endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 69'a düşerken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 149'a yükselmiştir. Brezilya'nın 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan pazar payı endeksi değeri, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 73'e gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 158'e yükselmiştir. Soruşturma konusu ülkeler haricindeki ülkelerin pazar payı endekslerine bakıldığında ise, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olarak kabul edilen pazar payı endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak sabit kalırken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 55'e gerilemiştir.

(3) 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl incelendiğinde, 2014 yılında 100 birim kabul edilen yurt içi tüketim endeksi, 2015 yılında 98'e, 2016 yılında ise 84'e düşmüştür. Yerli üretim dalının pazar payı endeksi ise, 2014 yılında 100 iken, 2015 yılında 225'e, 2016 yılında ise 229'a yükselmiştir. Finlandiya'nın pazar payı endeksi, 2015 yılında 100 iken, 2016 yılında önemli

düzeyde bir artışla, 2.305'e yükselmiştir. Rusya Federasyonu'nun 2014 yılında 100 olan pazar payı endeksi, 2015 yılında 196'ya, 2016 yılında ise 246'ya yükselmiştir. Polonya'nın 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen pazar payı endeksi, 2015 yılında 91'e gerilerken, 2016 yılında 173'e yükselmiştir. Brezilya'nın pazar payı endeksi ise 2014 yılında 100 iken, 2015 yılında 107'ye, 2016 yılında ise 169'a yükselmiştir. Soruşturma konusu ülkeler haricindeki ülkelerin pazar payı 2014 yılında 100 birim iken, 2015 yılında 82'ye, 2016 yılında ise 60'a düşmüştür.

4.6 Dampingli ithalatın yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisi

(1)Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde dampingli ithalatın yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soru formuna yanıt veren üretici/ihracatçı firmalar temelinde fiyat kırılması miktar ve oranları hesaplanmıştır. Bu nedenle, hesaplamalarda soruşturma dönemi olan 2016 (ilk 6 ay) dönemi esas alınmıştır.

(2) Buna ilave olarak, dampingli ithalatın yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları üzerindeki etkisini bütüncül bir yaklaşımla analiz etmek amacıyla, 2016 yılının tamamına ilişkin olarak soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın birim fiyatları temelinde fiyat kırılması hesabı ayrıca yapılmıştır. Soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen soruşturma konusu ürün ithalatının birim fiyatları için Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kullanılmıştır.

(3) Fiyat kırılması hesabı, Türkiye'ye Euro para birimi ile ihracat gerçekleştiren Polonya ve Finlandiya için Euro temelinde; Rusya Federasyonu ve Brezilya için ise ABD Doları temelinde gerçekleştirilmiştir.

4.6.1 Fiyat kırılması

(1) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir. Bu kapsamda, fiyat kırılması hesaplanırken, yerli üretim dalının yıllık ortalama yurt içi satış fiyatları ile soruşturma konusu ülkelere mukim üretici/ihracatçı soru formunu yanıtlayan üretici/ihracatçı firmalar özelinde soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatları karşılaştırılmıştır. İthal ürünün Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatı tespit edilirken, CIF ithalat fiyatının üzerine gümrükleme masrafları (CIF ithalat kıymetinin %2'si) eklenmiştir.

(2) Bu kapsamda, 2016 (ilk 6 ay) döneminde soruşturma konusu ülkelere Finlandiya'da mukim Stora firmasından gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF kıymetinin %1X,X'i oranında, Rusya Federasyonu'nda mukim Ilim Group firmasından yapılan ithalatın CIF kıymetinin %X,X'i oranında, ve Brezilya'da mukim Klabin firmasından gerçekleştirilen ithalatın ise CIF kıymetinin %X,X'i oranında kırdığı; Polonya'da mukim Mondi firmasından gerçekleştirilen ithalatın ise fiyat kırılmasına neden olmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, hem 2014-2016 (ilk 6 ay) hem de 2014-2016 döneminde Polonya menşeli ithalatın birim fiyatlarının sürekli düşüş eğilimi içinde olması nedeniyle söz konusu birim fiyatların ileride yerli üretim dalının fiyatları üzerinde fiyat kırılmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir.

(3) 2016 yılının tamamında ise, Finlandiya menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının birim fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını CIF kıymetin %1X,X'i oranında, Rusya Federasyonu menşeli ithalatın birim fiyatlarının CIF kıymetin %X,X'i oranında, Polonya menşeli ithalatın birim fiyatlarının CIF kıymetin %X'i oranında, Brezilya menşeli ithalatın birim fiyatlarının ise CIF kıymetin %X,X'i oranında kırdığı tespit edilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin incelenmesinde, yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne ilişkin 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl için gerçekleşen verileri ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

(2) Söz konusu dönemler için yapılan zarar analizinde eğilimi sağlıklı bir şekilde görebilmek amacıyla Türk Lirası bazındaki veriler TÜİK tarafından hesaplanan ilk altı aylık ve on iki aylık ortalama üretici fiyatları endeksi kullanılarak enflasyondan arındırılmış ve böylece ulaşılan reel değerler 2014 (ilk 6 ay) ile 2014 tam yılı esas alınarak endekslenmiştir.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı

1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretim miktarı endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim kabul edildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 116'ya, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 207'ye yükseldiği gözlenmiştir. Yerli üretim dalının 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim kabul edilen üretim kapasitesi endeksi, 2015-2016 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak sabit kalmıştır. Kapasite kullanım oranı endeksi ise 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 116'ya, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 207'ye yükselmiştir.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılının tamamındaki soruşturma konusu ürün üretim miktarı endeksi 100 birim kabul edildiğinde, 2015 yılında 230'a yükselmiş, 2016 yılında ise 229'a düşmüştür. Yerli üretim dalının 2014 yılında 100 olduğu kabul edilen üretim kapasitesi 2015 ve 2016 yıllarında 100 olarak sabit kalmıştır. Kapasite kullanım oranı endeksi 2014 yılında 100 kabul edildiğinde, 2015 yılında 230'a yükselmiş, 2016 yılında ise 229'a gerilemiştir.

b) Yurt içi satışlar ve ihracat

1) Yerli üretim dalının ilgili üründe 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan yurt içi satış miktar endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 92'ye düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 178'e çıkmıştır.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılının tamamında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktar endeksi, 2015 yılında 220'ye yükselirken, 2016 yılında 193'e gerilemiştir.

3) Yerli üretim dalının hem 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde hem de 2014-2016 dönemindeki üç yılda soruşturma konusu ürün ihracatı bulunmamaktadır.

c) Yurt içi fiyatlar

1) Yerli üretim dalının ilgili üründe ağırlıklı ortalama yurt içi birim satış fiyatı endeksi, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olarak alındığında, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 94'e gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 97'ye yükselmiştir.

2) Yerli üretim dalının bahse konu yurt içi satış fiyatları 2014 yılında 100 iken, 2015 yılında 97'ye gerilemiş, 2016 yılında ise 106'ya yükselmiştir.

ç) Maliyetler ve kârlılık

1) Yerli üretim dalının ilgili üründe ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2015 (ilk 6 ay) ve 2016 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak sabit kalmıştır. Yerli üretim dalının ilgili üründe ticari maliyetleri ve ortalama yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi ürün birim kârlılık endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim kabul edildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 61'e düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 87'ye yükselmiştir.

2) Yerli üretim dalının ilgili üründe ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi, 2014 yılında 100 iken 2015 yılında 98'e düşmüş, 2016 yılında ise 108'e yükselmiştir. Yerli üretim dalının yurt içi ürün birim kârlılık endeksi 2014 yılında 100 iken, 2015 yılında 91'e düşmüş, 2016 yılında ise 93'e yükselmiştir. Yerli üretim dalı, 2016 yılında ticari maliyetinde yaşadığı artışı aynı oranda yurt içi birim satış fiyatına yansıtamamıştır.

3) Yerli üretim dalının sınıai maliyetinin gelişimi incelendiğinde, genel olarak artış trendi içerisinde olduğu gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 kabul edilen birim sınıai maliyet endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak sabit kalırken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 102'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, 2014 yılının tamamında 100 olan söz konusu endeks değeri, 2015 yılında 102'ye, 2016 yılında ise 115'e yükseldiği tespit edilmiştir.

d) Pazar payı

1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 olarak kabul edildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 82'ye gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 185'e yükselmiştir.

2) 2014 yılında 100 olarak kabul edilen yerli üretim dalı pazar payı endeksi ise, 2015 yılında 225'e, 2016 yılında 229'a yükselmiştir.

e) Stoklar

1) Yerli üretim dalının ilgili üründeki stok verileri incelendiğinde 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan stok miktar endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 355'e yükselmiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 221'e düşmüştür.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılında 100 olan birim stok miktar endeksi, 2015 yılında 75'e gerilerken, 2016 yılında 163'e yükselmiştir.

f) İstihdam ve ücretler

1) Yerli üretim dalının ilgili üründe çalışan toplam direk işçi sayısı endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 95'e düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 98'e çıkmıştır. Yerli üretim dalının aylık brüt işçi ücreti endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olarak alındığında, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 113'e yükselirken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 111'e düşmüştür.

2) Yerli üretim dalının toplam direk işçi sayısı endeksi 2014 yılında 100 kabul edildiğinde, 2015 yılında 96'ya gerilemiş, 2016 yılında tekrar 100'e yükselmiştir. Aylık brüt işçi ücreti endeksi ise 2014 yılında 100 iken, 2015 yılında 108'e yükselmiş, 2016 yılında 106'ya düşmüştür.

g) Verimlilik

1) Yerli üretim dalının ilgili ürün üretiminde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 122'ye, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 211'e yükselmiştir.

2) 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen yerli üretim dalı verimlilik endeksi 2015 yılında 240'a yükselirken, 2016 yılında 229'a gerilemiştir.

h) Ürün nakit akışı

1) Yerli üretim dalının 2014 (ilk 6 ay) döneminde yılında 100 birim olan ürün nakit akışı endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 70'e gerilemiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 162'ye yükselmiştir.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen ürün nakit akışı endeksi, 2015 yılında 205'e yükselirken, 2016 yılında 184'e gerilemiştir.

ı) Yatırımların geri dönüş oranı

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2014 (ilk 6 ay) dönemi itibariyle 100 olan yatırımların geri dönüş oranı endeksi (Kâr/Özkaynak), 2015 (ilk 6 ay) döneminde 41'e düşmüş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 64'e yükselmiştir.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılında 100 olarak kabul edilen yatırımların geri dönüş oranı endeksi (Kâr/Özkaynak), 2015 yılında 63'e gerilerken, 2016 yılında 77'ye yükselmiştir.

i) Büyüme

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak aktif büyüklüğü reel olarak 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 97'ye, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 91'e düşmüştür.

2) Yerli üretim dalının 2014 yılında 100 olan reel aktif büyüklüğü, 2015 yılında 102'ye yükselmiş, 2016 yılında ise 89'a düşmüştür.

j) Sermaye artırma yeteneği

1) Yerli üretim dalının sermaye artırma yeteneğini görebilmek amacıyla yerli üretim dalının bütün faaliyetlerinde kullanılan öz sermayesinin gelişimi incelenmiştir. Buna göre, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 birim olan öz sermaye endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 120'ye yükselmiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 108'e düşmüştür.

2) 2014 yılında 100 olarak kabul edilen yerli üretim dalı öz sermaye endeksi, 2015 yılında 119'a yükselirken, 2016 yılında ise 111'e gerilemiştir.

k) Yatırımlardaki artış

- 1) Yerli üretim dalının 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 olan tevsi yatırım endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 15'e düşerken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 30'a yükselmiştir.
- 2) Aynı şekilde yerli üretim dalının 2014 yılında 100 olan tevsi yatırımlar endeksi, 2015 yılında 15 ve 2016 yılında 31 olarak gerçekleşmiştir.
- 3) Yerli üretim dalının ne 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde ne de 2014-2016 dönemindeki üç yılda yenileme yatırımı bulunmamaktadır.

l) Damping marjlarının seviyesi

- 1) CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları, Stora firması için %60,66, Ilim Group firması için %5,46, Mondi firması için ise %16,12 ve Klabin firması için ise %5,27 oranlarındadır. Soruşturma konusu ülkelerde mukim diğer firmalar için tespit edilen damping marjları ise Finlandiya için CIF bedelin %74,65'i, Rusya Federasyonu için CIF bedelin %26,64'ü, Polonya için CIF bedelin %31,46'sı ve Brezilya için ise CIF bedelin %20,20'si oranlarındadır.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemindeki ekonomik göstergeleri incelendiğinde, yurt içi satışlar, yurt içi satışlardan ürün kârı, ürün nakit akışı, pazar payı, direk işçi sayısı ve yatırımların geri dönüş oranı gibi bazı göstergelerinde 2015 (ilk 6 ay) döneminde bozulmalar ve yine aynı dönemde stok miktarında artış ve stok çevrim hızında düşüş gözlenmekle birlikte, ekonomik göstergelerinin 2016 (ilk 6 ay) dönemi itibariyle değerlendirildiğinde genel olarak olumlu bir seyir izlediği görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının 2014-2016 dönemindeki üç tam yıla ait ekonomik göstergeleri incelendiğinde, üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, stok çevrim hızı, verimlilik, ürün nakit akışı, kapasite kullanım oranı, aktif büyüklük ve öz sermaye gibi ekonomik göstergeleri 2015 yılında bir önceki yıla belli bir artış göstermekle birlikte 2016 yılında düşüş kaydetmiştir. Yerli üretim dalının yurt içi satışlardan ürün kârı ise 2016 yılında bir önceki yıla göre artış kaydederken, dönem başıyla karşılaştırıldığında azalmıştır. Yerli üretim dalı, 2016 yılında maliyetlerinde yaşanan artışı aynı oranda yurt içi satış fiyatlarına yansıtamamıştır. Ayrıca, 2016 yılında yerli üretim dalının stokları artmıştır. Diğer taraftan pazar payı söz konusu dönemde sürekli artmış, direk işçi sayısı ve yatırımların geri dönüş oranı gibi göstergeleri ise 2015 yılında azalmakla birlikte 2016 yılında bir önceki yıla göre artış kaydetmiştir.

(3) Nihai bildirim raporuna ilişkin olarak Genel Müdürlüğe sunulan görüşlerde, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin zarar tehdidine işaret etmediği iddia edilmiştir. Zarar tehdidi incelemesi esas itibariyle ileriye dönük bir değerlendirmeyi içermektedir. Soruşturma kapsamında zarar tehdidine ilişkin inceleme dönemi olarak 2014-2016 dönemindeki üç yılın ilk 6 ay verileri dikkate alınmakla birlikte, ADA'nın 3.1. maddesi çerçevesinde nesnelliği ve bütünselliği temin etmek amacıyla 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl ayrıca incelenmiştir. Soruşturma kapsamında zarar tehdidi inceleme döneminin özellikle 2016 (ilk 6 ay) alt döneminde her ne kadar yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde olumlu bir seyir gözlenirse de, 2014-2016 dönemindeki üç tam yıla ait ekonomik göstergelerinde bozulmaların yaşandığı tespit edilmiştir.

(4) Nihai bildirim raporuna ilişkin olarak Ilim Group ve Mondi firmaları tarafından Genel Müdürlüğe sunulan görüşlerde, soruşturma kapsamında yerli üretim dalı tarafından sunulan başvurunun gizli olmayan özetindeki ekonomik göstergelere ilişkin veriler ile nihai bildirim raporunda yer alan ekonomik göstergelere ait veriler arasında tutarsızlıklar bulunduğu ifade edilmiştir. Yerli üretim dalı tarafından soruşturmanın başlangıç aşamasında kendi hesaplamaları çerçevesinde sunulan veriler, soruşturma sürecinde yerinde incelemeye tabi tutulmakta ve Genel Müdürlük tarafından yeniden değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, söz konusu iki veri grubu arasında farklılıkların oluşabileceği değerlendirilmektedir.

4.9 Soruşturma konusu ülkelerin üretim kapasiteleri ve ihracat kabiliyetleri

(1) Soruşturma konusu kraftlayner kâğıtların küresel piyasasındaki gelişmeler ve soruşturma konusu ülkelerdeki yerleşik kapasiteye ilişkin inceleme, 4804.11 armonize sistem kodu temelinde Uluslararası Ticaret Merkezi-UTM (International Trade Center) verileri kullanılarak yapılmıştır. Analizde, UTM verileri 2014-2016 yılları arasında Ton bazında değerlendirilmiştir. Bahse konu istatistik verileri, söz konusu ülkelerin ilgili ürünlerdeki üretim ve ihracat kapasitelerine ilişkin önemli bir gösterge teşkil etmektedir.

(2) UTM'nin verilerine göre, soruşturma konusu ülkelerin bahse konu ürünün dünyadaki ana tedarikçi ülkeleri arasında oldukları görülmektedir. Miktar temelinde 2016 yılı dünya kraftlayner kâğıt ihracatı incelendiğinde, Polonya 3 üncü, Rusya Federasyonu 5 inci, Brezilya 6 ncı ve Finlandiya 8 inci sırada yer almaktadır.

(3) Polonya'nın tüm dünyaya gerçekleştirdiği kraftlayner kâğıt ihracatı miktar olarak 2014 yılında 430.739 Ton iken 2015 yılında 444.031 Tona, 2016 yılında ise 450.612 Tona yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında, Polonya tüm dünyaya 2014 yılında 271.976.000 ABD Doları, 2015 yılında ise 244.633.000 ABD Doları, 2016 yılında ise 235.852.000 ABD Doları değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Söz konusu ülkenin tüm dünyaya gerçekleştirdiği ihracatın birim fiyatları incelendiğinde, bahse konu fiyatların 2014 yılında 631 ABD Doları/Ton iken, 2015 yılında 551 ABD Doları/Ton'a, 2016 yılında ise 523 ABD Doları/Ton'a gerilediği görülmektedir. Mezkûr ülkenin değer olarak dünya ihracatından aldığı pay 2014, 2015 ve 2016 yıllarında, sırasıyla, %6,3 ve %6 ve %5,9'dur.

(4) Rusya Federasyonu, 2014 yılında tüm dünyaya miktar temelinde 194.273 Ton ihracat gerçekleştirirken, söz konusu miktar 2015 yılında 304.795 Tona, 2016 yılında ise 315.903 Tona yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında, Rusya Federasyonu'nun tüm dünyaya yapmış olduğu ihracat 2014 yılında 112.072.000 ABD Doları, 2015 yılında 142.885.000 ABD Doları, 2016 yılında ise 142.912.000 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İlgili ülkenin tüm dünyaya gerçekleştirdiği ihracatın birim fiyatı ise 2014 yılında 577 ABD Doları/Ton iken, 2015 yılında 469 ABD Doları/Ton'a, 2016 yılında 452 ABD Doları/Ton'a gerilemiştir. Rusya Federasyonu'nun değer olarak dünya ihracatından aldığı pay 2014 yılında %2,6 iken, 2015 yılında %3,5'e, 2016 yılında ise %3,6'ya yükselmiştir.

(5) Brezilya'nın tüm dünyaya gerçekleştirdiği kraftlayner kâğıt ihracatı miktar olarak, 2014 yılında 253.466 Ton iken, 2015 yılında 301.463 Tona yükselmiş, 2016 yılında Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü (UNSD) tarafından yapılan tahmini hesaplama göre ise 300.872 Tona gerilemiştir. Değer olarak ise, söz konusu ülkenin 2014 yılında 151.576.000 ABD Doları olan ihracatı, 2015 yılında 171.962.000 ABD Doları ve 2016 yılında 152.832.000 ABD Doları

olarak gerçekleşmiştir. İlgili ülkenin tüm dünyaya yapmış olduğu kraftlayner kâğıt ihracatının birim fiyatları ise 2014, 2015 yılları ve 2016 yılı için sırasıyla, 598 ABD Doları/Ton, 570 ABD Doları/Ton ve 508 ABD Doları/Ton şeklinde gerçekleşmiştir. Brezilya'nın değer olarak dünya ihracatından aldığı pay 2014-2016 dönemindeki yıllarda sırasıyla %3,5 iken, %4,2 ve %3,8 olarak gerçekleşmiştir.

(6) Finlandiya'nın tüm dünyaya gerçekleştirdiği kraftlayner kâğıt ihracatı miktar olarak, 2014 yılında 3.507 Ton iken, 2015 yılında 32.502 Tona 2016 yılında önemli düzeyde bir artışla 223.155 Tona yükselmiştir. Değer olarak ise, söz konusu ülkenin 2014 yılında 2.101.000 ABD Doları olan ihracatı, 2015 yılında 14.455.000 ABD Doları ve 2016 yılında 112.557.000 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İlgili ülkenin tüm dünyaya yapmış olduğu kraftlayner kâğıt ihracatının birim fiyatları ise 2014, 2015 yılları ve 2016 yılı için sırasıyla, 599 ABD Doları/Ton, 445 ABD Doları/Ton ve 504 ABD Doları/Ton şeklinde gerçekleşmiştir. Finlandiya'nın değer olarak dünya ihracatından aldığı pay 2014 yılında %0,05 iken, 2015 yılında, %0,4'e, 2015 yılında %2,8'e yükselmiştir.

(7) Finlandiya'da mukim başlıca üretici/ihracatçı Stora Enso OYJ firmasının Ocak–Haziran 2017 Ara Dönem Raporu'nda, söz konusu firmanın Finlandiya'nın Varkaus şehrinde bulunan üretim tesisindeki üretim artırımını sürecinin devam ettiği bilgisi yer almaktadır.¹

(8) Soruşturma konusu ülkelerde mukim ve üretici/ihracatçı soru formunu cevaplayan üretici/ihracatçı firmaların 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde dönem sonu stoklarında yaşanan gelişmeler incelenmiştir. Bu bağlamda, Ilim Group firmasının 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 olan stok miktar endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 110'a yükselirken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 78'e düşmüştür. Mondi'nin stok miktar endeksi, 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 142'ye yükselmiş, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 133'e gerilemiştir. Klabin firmasının 2014 (ilk 6 ay) döneminde 100 olan stok miktar endeksi, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 69'a gerilerken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 92'ye yükselmiştir. Stora firması ise yalnızca 2016 (ilk 6 ay) dönemine ilişkin stok verisi paylaştığından, bu kapsamda bir karşılaştırma gerçekleştirilememiştir.

4.10 Zarar tehdidine ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesine göre yerli üretim dalında zarar tehdidi tespiti dampedli ithalatın hacmi, söz konusu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalı üzerindeki etkileri ve soruşturma konusu ülkelerin üretim kapasiteleri ile tüm dünyaya gerçekleştirdikleri ihracatın analizini içermektedir. Bu çerçevede, öncelikle soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimine bakılmıştır.

(2) Finlandiya menşeli soruşturma konusu ürün ithalatı 2015-2016 (ilk 6 ay) döneminde %16.268 artış kaydetmiştir. Rusya Federasyonu menşeli ithalat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde bir önceki yılın aynı dönemine nazaran %73, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 2015 (ilk 6 ay) dönemine kıyasla %10 artmıştır. Polonya menşeli ithalat, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 2014 (ilk 6 ay) dönemiyle karşılaştırıldığında %22 azalırken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %84 artış kaydetmiştir. Brezilya menşeli ithalat ise, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 2014 (ilk 6 ay) dönemine kıyasla, %18 azalırken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine nazaran %85 artmıştır. Bahse konu dönem geneli itibarıyla

¹ Stora Enso Half Year Financial Report, January-June 2017 Q2, syf.1.

değerlendirildiğinde, 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde Rusya Federasyonu menşeli ithalat %91, Polonya menşeli ithalat %43, Brezilya menşeli ithalat ise %52 oranında artış kaydetmiştir. 2014-2016 yıllarını kapsayan dönem incelendiğinde, 2016 yılında Finlandiya menşeli ithalat 2015 yılına göre %1.878 artmıştır. Rusya Federasyonu menşeli ithalat, 2015 yılında 2014 yılına göre %92, 2016 yılında ise bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında %8 artış kaydetmiştir Polonya menşeli ithalat, 2015 yılında bir önceki yıla nazaran %11 azalırken, 2016 yılında 2015 yılına kıyasla %64 artmıştır. Brezilya menşeli ithalat 2015 yılında bir önceki yıla göre %4, 2016 yılında ise 2015 yılına kıyasla %36 artış kaydetmiştir. 2014-2016 yıllarını kapsayan dönemin geneli itibariyle değerlendirildiğinde, Rusya Federasyonu menşeli ithalat %107, Polonya menşeli ithalat %45, Brezilya menşeli ithalat ise %42 oranında artış kaydetmiştir.

(3) Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının gelişimi değerlendirildiğinde ise, 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 döneminde Finlandiya istisna olmak üzere genel olarak söz konusu birim fiyatların sürekli bir azalış eğilimi içerisinde olduğu gözlenmiştir. 2015-2016 (ilk 6 ay) döneminde Finlandiya menşeli ithalatın birim fiyatları %28 azalmıştır. Rusya Federasyonu menşeli ithalatın birim fiyatları 2015 (ilk 6 ay) döneminde bir önceki yılın aynı dönemine nazaran %8, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 2015 (ilk 6 ay) dönemine kıyasla %5 azalmıştır. Polonya menşeli ithalatın birim fiyatları 2015 (ilk 6 ay) döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %18, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise 2015 (ilk 6 ay) dönemine kıyasla %0,2 azalmıştır. Brezilya menşeli ithalatın birim fiyatları, 2015 (ilk 6 ay) döneminde 2014 (ilk 6 ay) dönemine kıyasla, %8, 2016 (ilk 6 ay) döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine nazaran %10 azalmıştır. 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi geneli itibariyle incelendiğinde, Rusya Federasyonu menşeli ithalatın birim fiyatı %12, Polonya menşeli ithalatın birim fiyatı %18, Brezilya menşeli ithalatın birim fiyatı ise %17 oranında düşüş göstermiştir. 2014-2016 yıllarını kapsayan dönem incelendiğinde, 2015-2016 yıllarını kapsayan dönemde, Finlandiya menşeli ithalatın birim fiyatı %3 artış kaydetmiştir. Rusya Federasyonu menşeli ithalatın birim fiyatı ise 2015 yılında bir önceki yıla göre %4, 2016 yılında ise 2015 yılına nazaran %10 düşmüştür. Polonya menşeli ithalatın birim fiyatları 2015 yılında bir önceki yıla göre %15, 2016 yılında ise 2015 yılına kıyasla %3 azalmıştır. Brezilya menşeli ithalatın birim fiyatı 2015 yılında 2014 yılına göre %7, 2016 yılında ise 2015 yılıyla karşılaştırıldığında %12 azalma kaydetmiştir. 2014-2016 döneminin geneli itibariyle değerlendirildiğinde, Rusya Federasyonu menşeli ithalatın birim fiyatı %13, Polonya ve Brezilya menşeli ithalatın birim fiyatları ise %18 oranında düşüş göstermiştir. Genel olarak bakıldığında, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının ithalata talebi arttıracı fiyatlarla yapıldığı değerlendirilmektedir.

(4) 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi incelendiğinde, Finlandiya menşeli ithalatın Türkiye soruşturma konusu ürün toplam pazarından aldığı paya ilişkin endeks değeri 2015 (ilk 6 ay) döneminde 100 iken, 2016 (ilk 6 ay) döneminde 19.078 seviyesine yükselmiştir, Rusya Federasyonu menşeli ithalatın Türkiye soruşturma konusu ürün toplam pazarından aldığı pay ise %99 oranında, Polonya menşeli ithalatın aldığı pay %49 oranında, Brezilya menşeli ithalatın aldığı pay %58 oranında artış kaydetmiştir. 2014-2016 arasındaki üç tam yılı kapsayan dönem itibariyle değerlendirildiğinde, Finlandiya'nın 2015 yılında 100 olan pazar payı endeksi, 2016 yılında 2.305 seviyesine yükselmiştir. Rusya Federasyonu'nun pazar payı ise 2014-2016 döneminde %146, Polonya'nın pazar payı %73 ve Brezilya'nın pazar payı %69 oranında artış göstermiştir. Soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen toplam ithalatın pazar payı, 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde %175, 2014-2016 döneminde %180 oranında artış kaydetmiştir.

Yerli üretim dalının 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemindeki pazar payı %85, 2014-2016 dönemindeki pazar payı ise %129 oranında artış kaydetmekle birlikte, söz konusu artış oranları soruşturma konusu ülkelerin pazar payında her iki dönemde yaşanan artışın altında kalmıştır.

(5) Soruşturma dönemi olan 2016 (ilk 6 ay) döneminde, soruşturma konusu ülkelerde mukim ve üretici/ihracatçı soru formunu cevaplayan üretici/ihracatçı firmalar temelinde yapılan fiyat kırılması hesabı çerçevesinde, Polonya dışında söz konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarını kırdığı görülmüştür. Ancak, Polonya menşeli ithalatın birim fiyatlarının sürekli düşüş eğilimi içinde olması nedeniyle söz konusu birim fiyatların ileride yerli üretim dalının fiyatları üzerinde fiyat kırılmasına neden olabileceği değerlendirilmiştir. Nitekim 2016 yılının tamamına yönelik incelemede, Polonya menşeli ithalatın yerli üretim dalı fiyatlarını kırdığı tespit edilmiştir.

(6) Yerli üretim dalında zarar tehdidi incelemesinin bir diğer ayağı olan yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri 2014-2016 (ilk 6 ay) için değerlendirildiğinde, 2015 (ilk 6 ay) döneminde yurt içi satışlar, yurt içi satışlardan ürün karı, ürün nakit akışı, pazar payı, direk işçi sayısı, yatırımların geri dönüş oranı, stok çevrim hızı gibi ekonomik göstergelerinde bozulmalar ve stok miktarında artış gözlenmekle birlikte 2016 (ilk 6 ay) dönemi itibariyle değerlendirildiğinde genel olarak olumlu bir seyir izlediği görülmüştür. Diğer taraftan, 2014-2016 dönemi itibariyle incelendiğinde ise yerli üretim dalının üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, stok çevrim hızı, verimlilik, ürün nakit akışı, aktif büyüklük ve öz sermaye gibi ekonomik göstergeleri 2015 yılında bir önceki yıla göre belli bir artış göstermekle birlikte 2016 yılında düşüş kaydetmiş ve 2016 yılında yerli üretim dalının stokları artmıştır. Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerine ilişkin bahsedilen tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde nispeten olumlu seyreden ekonomik göstergelerin 2014-2016 döneminde negatif bir eğilim içine girdiği tespit edilmiştir. Soruşturma kapsamında yapılan zarar tehdidi analizinin esas itibariyle ileriye dönük bir incelemeye ilişkin olması hususu çerçevesinde, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde ortaya çıkan mezkûr negatif eğilimin maddi zararın ortaya çıkmasına temel teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

(7) Oluklu Mukavva Sanayicileri Derneği (OMÜD)'nin tahminine göre, soruşturma konusu ürünü kullanan başlıca sektör olan oluklu mukavva sektörünün 2018 yılında %7-%8 oranında büyümesi beklenmektedir. Buna bağlı olarak Türkiye piyasasında soruşturma konusu ürüne olan talebin de artacağı değerlendirilmektedir.²

(8) Soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kapasitelerinin önemli seviyelerde olduğu, soruşturma konusu ürünün dünya genelindeki başlıca tedarikçileri arasında yer aldıkları görülmüştür. Ayrıca, Finlandiya'nın 2016 yılında gerçekleşen ihraç birim fiyatları hariç tutulacak olursa, söz konusu ülkelerin 2014-2016 döneminde tüm dünyaya yapmış oldukları ihracatın birim fiyatlarının sürekli bir düşüş eğilimi içinde olduğu tespit edilmiştir. Rusya Federasyonu ve Finlandiya'nın bahse konu fiyatları 2014-2016 döneminin tamamında, Polonya'nın fiyatları 2015 ve 2016 yıllarında, Brezilya'nın fiyatları ise 2014 ve 2016 yıllarında dünya geneli ihracat birim fiyatlarının altında gerçekleşmiştir. Soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kabiliyetine ilişkin bu raporda yer alan belirlemeler, söz konusu ülkelerin soruşturma konusu ürünün Türkiye'ye ihracatını Türkiye pazarında tecrübeli ve dağıtım kanallarına sahip aracı/ihracatçı firmalar ve Türkiye'de yerleşik ilişkili firmalar vasıtasıyla

² <http://www.haberturk.com/oluklu-mukavva-sektoru-son-20-yilin-rekorunu-kirdi-1759542-ekonomi>

gerçekleştiriyor olmaları hususu ile birlikte ele alındığında, soruşturma konusu ülkelerin önemli seviyelerdeki ihracat kabiliyetlerini Türkiye pazarına yönlendirmek suretiyle yerli üretim dalı üzerinde zarar tehdidinde neden olduğu değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeyi destekleyen bir diğer husus, 14/7/2015 tarihli ve 29416 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/28 sayılı Tebliğ ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) menşeli beyazlatılmamış kraftlayner kâğıt ithalatında yürürlüğe konulan dampinge karşı önlem sonrasında, soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarında en büyük paya sahip aktör olan ABD menşeli ithalatın ciddi oranda azalmış olması dolayısıyla piyasada hareket sahası kazanan soruşturma konusu ülkelerin önemli seviyelerdeki üretim ve ihracat kabiliyetleriyle Türkiye pazarındaki paylarını arttırmaya devam edecekleri hususudur.

(9) Nihai bildirim raporuna ilişkin olarak Genel Müdürlüğe sunulan görüşlerde, zarar tehdidi inceleme dönemi olarak 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminin belirlenmesinin ADA’nın 3.1. ve 3.5. maddelerine aykırılık teşkil ettiği ileri sürülmüştür. Soruşturma kapsamında soruşturma dönemi olarak 2016 (ilk 6 ay) döneminin belirlenmesi dolayısıyla, zarar tehdidi incelemesinin 2014-2016 arasındaki üç yılın ilk 6 aylık dönemleri için yapılması makul görülmüştür. ADA’nın 3.1. maddesinde ifade edilen nesnel inceleme gerekliliğinin yerine getirilebilmesi amacıyla ve zarar tehdidi incelemesinin ileriye dönük nitelik arz etmesi nedeniyle 2014-2016 dönemindeki üç tam yıl ayrıca incelenmiştir. Ayrıca, soruşturma kapsamında zarar tehdidi incelemesi yapıldığından, ilk 6 aylık dönemsel değerlendirmenin ötesine geçilip 12 aylık veriler de analiz edilmiş ve özellikle yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde 2014-2016 arasındaki üç yıla ait 12 aylık dönemlerde, 6 aylık dönemlere nazaran bozulmalar olduğu tespit edilmiştir.

(10) Tüm veriler birlikte değerlendirildiğinde, soruşturma konusu ürün bağlamında zarar tehdidi inceleme döneminde yerli üretim dalı üzerinde zarar tehdidinin gerçekleştiği, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde maddi zarar halini işaret eden unsurların artış kaydettiği tespit edilmiştir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR TEHDİDİ ARASINDAKİ NEDENSELLİĞE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

5.1 Dampingly ithalatın zarar tehdidi üzerindeki etkisi

(1) 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 döneminde soruşturma konusu ülkelere yapılan soruşturma konusu ürün ithalatının mutlak ve nispi olarak arttığı görülmektedir. Ayrıca, söz konusu ülkelere yapılan ithalatın birim fiyatlarının 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde sürekli bir biçimde; 2014-2016 döneminde ise 2016 yılında Finlandiya’nın birim fiyatı hariç olmak üzere düştüğü tespit edilmiştir. Ayrıca, dampingly olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın pazar payı hem 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde hem de 2014-2016 döneminde artış eğilimi içerisinde olmuştur. Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın pazar payında bahse konu her iki dönemde de yaşanan artış, ilgili dönemlerde yerli üretim dalının pazar payında yaşanan artıştan daha fazla olmuştur.

(2) Soruşturma konusu ülkelerin, 2014-2016 döneminde tüm dünyaya yapmış oldukları kraftlayner kâğıt ihracatının genel olarak artış eğilimi içinde olduğu, söz konusu ihracata ait birim fiyatların düştüğü ve bahse konu ülkelere ait birim ihraç fiyatlarının belirli yıllarda dünya geneli ihracat birim fiyatlarının altında kaldığı tespit edilmiştir.

(3) Soruşturma konusu ülkeler menşeli dampingli ithalatın fiyatlarının, Polonya hariç olmak üzere, 2016 (ilk 6 ay) döneminde yerli üretim dalının iç piyasa satış fiyatlarını kırdığı tespit edilmiştir. Bununla beraber, Polonya menşeli ithalatın birim fiyatlarının sürekli düşüş eğilimi içinde olması nedeniyle söz konusu birim fiyatların ileride yerli üretim dalının fiyatları üzerinde fiyat kırılmasına neden olabileceği değerlendirilmiştir. Nitekim 2016 yılının tamamına yönelik incelemede, Polonya menşeli ithalatın yerli üretim dalı fiyatlarını kırdığı tespit edilmiştir.

(4) Yerli üretim dalının 2014-2016 (ilk 6 ay) döneminde nispeten olumlu seyreden ekonomik göstergelerinin 2014-2016 döneminde negatif bir eğilim içine girdiği tespit edilmiştir. Özellikle 2016 tüm yılı için değerlendirildiğinde, üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, stok çevrim hızı, verimlilik, ürün nakit akışı, kapasite kullanım oranı, aktif büyüklük ve öz sermaye gibi başlıca ekonomik göstergelerinde olumsuzluklar yaşanmaya başladığı ve stoklarının arttığı görülmüştür. Bu bağlamda, soruşturma dönemini takip eden 6 aylık dönemin Yönetmeliğin 17 nci maddesinin son fıkrasında zarar tehdidine ilişkin olarak yer alan hükümler çerçevesinde “yakın” bir dönem olduğu ve yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde 2016 yılının tamamında gözlemlenen negatif eğilimin ileriye dönük maddi zararın ortaya çıkmasına esas teşkil eden bir nitelik arz ettiği değerlendirilmektedir.

(5) Yukarıdaki tespitler ışığında, dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın miktar ve fiyat etkisinin, yerli üretim dalı üzerinde zarar tehdidine neden olduğu değerlendirilmiştir.

5.2 Diğer unsurların etkisi

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi ile Anti-damping Anlaşması'nın 3.5 inci maddesi hükümleri uyarınca, dampingli ithalatın dışında yerli üretim dalında zarar tehdidine neden olabileceği düşünülen diğer bilinen unsurlar incelenmiştir. Bu kapsamda, dampingli ithalatın tercih edilme sebebi, üçüncü ülke menşeli ithalatın hacmi ve fiyatları, soruşturma konusu ürün talebi ve tüketim eğiliminde yaşanan gelişmeler, yerli ve yabancı üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve aralarındaki rekabet, soruşturma konusu ürün teknolojisindeki gelişmeler ile yerli üretim dalının verimliliği konuları incelenmiştir.

(2) Yapılan incelemede, ithalatçı firmaların dampingli ithalatı tercih etmelerindeki en önemli sebeplerden birinin kendileri için rekabet avantajı sağlayan düşük fiyat olduğu tespit edilmiştir.

(3) Raporun dördüncü bölümünde detaylı olarak açıklandığı üzere, 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 döneminde soruşturma konusu ülkeler dışında kalan ABD'nin de dâhil olduğu üçüncü ülkelerden yapılan ithalatın miktar temelinde ciddi oranda düşüş kaydettiği tespit edilmiştir. Ayrıca, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının gelişimi değerlendirildiğinde ise, 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 döneminde Finlandiya istisna olmak üzere genel olarak söz konusu birim fiyatların sürekli bir azalış eğilimi içerisinde olduğu gözlenmiştir. Bu bağlamda, genel olarak bakıldığında, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının ithalata talebi arttırabilecek fiyatlarla yapıldığı değerlendirilmektedir.

(4) Soruşturma konusu ürüne ait Türkiye pazarı hem 2016 (ilk 6 ay) döneminde hem de 2016 yılının tamamında daralmaktadır. Öte yandan, soruşturma konusu ürünün kullanım alanı ve

kullanıcı algılamasının aynı kaldığı ve dolayısıyla tüketim eğiliminde bir değişiklik olmadığı değerlendirilmektedir.

(5) Hâlihazırda, soruşturma konusu üründeki ithalata yönelik Türkiye pazarındaki tek önlem, 14/7/2015 tarihli ve 29416 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/28 sayılı Tebliğ ile yürürlüğe konulan ve 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2017/1 sayılı Tebliğ ile önlem seviyesi değiştirilen ABD menşeli kraftlayner kâğıtlara yönelik dampainge karşı önlemdir. Söz konusu önlemin, soruşturma konusu ülkeler bakımından Türkiye pazarını daha tercih edilir hale dönüştürdüğü değerlendirilmektedir.

(6) İncelenen dönemde, soruşturma konusu ürün teknolojisinde incelenen dönem itibariyle, söz konusu ürün talebine etki edecek kayda değer bir değişikliğin yaşanmadığı değerlendirilmiştir.

(7) Diğer taraftan, dönem başı ve sonu itibariyle değerlendirildiğinde, yerli üretim dalının 2014-2016 (ilk 6 ay) dönemi ile 2014-2016 döneminde verimliliği artmaktadır. Dolayısıyla, yerli üretim dalı üzerindeki zarar tehdidinin verimlilik kaybı nedeniyle ortaya çıkmadığı değerlendirilmektedir.

(8) Nihai bildirim raporuna ilişkin olarak Genel Müdürlüğe sunulan görüşlerde, yerli üretim dalı üzerindeki zarar tehdidine ilişkin olarak maliyetlerde yaşanan artışın soruşturma konusu ürünün yüksek hammadde maliyetlerinden kaynaklandığı iddia edilmiştir. Yapılan incelemede, Orman Genel Müdürlüğü’nden alınan veriler çerçevesinde, soruşturma konusu ürünün ana hammaddelerinden olan kağıtlık odunun birim fiyatının 2015 yılından 2016 yılına geçişte %12’lik düşüş kaydettiği görülmüştür. Bu bağlamda, söz konusu iddia geçerli görülmemiştir.

(9) Klabin firması, Bakanlığa sunduğu yazılı görüşünde, 14/7/2015 tarihli ve 29416 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2015/28 sayılı Tebliğ ile yürürlüğe konulan ve 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2017/1 sayılı Tebliğ ile önlem oranları revize edilen ABD menşeli beyazlatılmamış kraftlayner kâğıt ithalatında yürürlükte bulunan dampainge karşı önlem kapsamında 1/7/2011-7/3/2017 tarihleri arasında ABD menşeli ithalatın yerli üretim dalı üzerinde zarara neden olduğunun tespit edildiğini ve söz konusu zararın mevcut soruşturma kapsamındaki soruşturma konusu ülkelere atfedilmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Ancak, 2015/28 sayılı Tebliğ ile sonuçlandırılan soruşturma kapsamında zarar incelemesi için 1/7/2011-30/6/2014 dönemi analiz edilmiş olup, bahse konu dönem mevcut soruşturma kapsamında zarar tehdidi analizi için belirlenen dönem bütünüyle kapsamamaktadır. Her iki dönem arasında ortak tek alt dönem olan 2014 (ilk 6 ay) dönemi ise tek başına karşılaştırmalı analiz yapmaya elverişli bulunmamaktadır. Diğer taraftan, 2017/1 sayılı Tebliğ kapsamında hazırlanan bilgilendirme raporunun 1.4. maddesinde de belirtildiği üzere söz konusu soruşturmada yeni zarar incelemesi yapılmamış, 2015/28 sayılı Tebliğ ile sonuçlandırılan soruşturmada tespit edilen zarar değerlendirmesi esas alınmıştır. Bahse konu zarar tespiti ise 1/7/2011-30/6/2014 dönemine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Yukarıda bahsedilen tüm bu hususların ötesinde, mevcut soruşturmada zarar değil zarar tehdidi analizi yapılmıştır.

(10) Bu çerçevede incelenen diğer unsurların dumpinge konu ithalat ile yerli üretim dalının karşı karşıya kaldığı zarar tehdidi arasında mevcut olan illiyet bağıını zayıflatmadığı veya tümüyle ortadan kaldırmadığı değerlendirilmiştir.

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1)Yürütülen soruşturma sonucunda, Finlandiya, Rusya Federasyonu, Polonya ve Brezilya menşeli ithalatın dumpingli olduğu ve yerli üretim dalında zarar tehdidinde neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan ve hukuken tatbiki ihtiyari nitelik taşıyan daha az oranlı önlem uygulaması temelinde İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun kararı ve Ekonomi Bakanı'nın onayı ile aşağıdaki tabloda GTİP'i, eşya tanımı, menşe ülkeleri ve üretici/ihracatçı firma unvanları belirtilen eşyanın Türkiye'ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen oranlarda dumpinge karşı kesin önlemlerin uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Üretici/İhracatçı Firma	Önlem Oranı (CIF Bedelin %)
4804.11.11.10.00	Birinci elyaf yüzey (kraftlayner) kağıtları	Finlandiya	Stora Enso OYJ	11,34
			Diğerleri	11,34
4804.11.15.10.00	Birinci elyaf yüzey (kraftlayner) kağıtları	Rusya Federasyonu	Ilim Group Joint Stock Company	5,28
4804.11.90.10.11			Diğerleri	11,19
4804.11.90.10.12	m2 ağırlığı 150 gr. dan az olanlar	Polonya	Mondi Swiecie S.A.	5
			Diğerleri	11
		Brezilya	Klabın S.A.	5,27
			Diğerleri	11,21